

भापा, असोज १७। काठमाडौं महानगरपालिका-२६ गोडगुवा नयाँबसपार्कस्थित 'द बर्गर हाउस' मा एकजना युवकलाई अपहरण तथा बन्धक बनाइ राखेको आरोपमा प्रहरीले दुई जनालाई पक्राउ गरेको छ।
पक्राउ पर्नेमा काभ्रे तेमाल गाउँपालिका-५ घर भई हाल काठमाडौं महानगरपालिका बौद्ध बस्ने अन्दाजी ३६ वर्षीय आशालाल लामा तथा काभ्रे रोशी गाउँपालिका-६ स्थायी घर भई हाल काठमाडौं

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोटीहोममा दलीय गठबन्धनलाई हराउँदै शेरबहादुरको जित

भापा, असोज १७। कोटीहोम धार्मिक विकास संस्थाको अध्यक्षमा शेरबहादुर थापा निर्वाचित भएका छन्।

सम्पन्न मत परिणाम अनुसार अध्यक्षका प्रत्यासी उम्मेदवार नरेन्द्रप्रसाद फुयाँललाई १४७ मत अन्तरले पराजित गर्दै थापा अध्यक्षमा निर्वाचित भएका हुन्। अध्यक्षमा निर्वाचित थापाले ५२३ मत ल्याउँदा प्रतिस्पर्धी फुयाँलले ३७६ मत प्राप्त गरेका थिए।

त्यस्तै महासचिवमा थापा समूहबाट दिनाथ खतिवडा विजयी भएका छन्। खतिवडाले ४३५ मत ल्याएर विजयी हुँदा उनका प्रतिस्पर्धी कृष्णप्रसाद घिमिरेले ४२२ मत प्राप्त गरे।

यता बरिष्ठ उपाध्यक्षमा निर्मल खतिवडाले (४८२), धार्मिक उपाध्यक्षमा प्रकाश थापा (४८१), पर्यटन उपाध्यक्षमा अम्बिका खरेल (४९४), सचिवमा यामनाथ खतिवडा (४७९), कोषाध्यक्षमा मानबहादुर पौडेलले (४८९) प्राप्त गर्दै निर्वाचित भएका छन्।

कूल मतदाता ११२८ रहेको सो संस्था ९२६ मत खसेको निर्वाचन आयुक्त हरिप्रसाद तिमिसनाले बताए। कोटीहोम धार्मिक विकास संस्थाको निर्वाचनमा यहाँका एमाले, कांग्रेस, माओवादी, राप्रपा, नेकपा एस लगायतका सबै दलहरू एकातिर र शेरबहादुर थापा एकलै अर्कातिर चुनावी मैदानमा थिए।

मुख्यमन्त्री कार्कीले पाउलान् त विश्वासको मत ?

भापा, असोज १७। कोशी प्रदेशका मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्कीले असोज २० गते विश्वासको मत लिने भएका छन्।

बुधवार बसेको कार्यव्यवस्था परामर्श समितिको बैठकमा सहमति जुटेसँगै मुख्यमन्त्री कार्कीले शनिवार विश्वासको मत लिन लागेका हुन्। संविधानको धारा १६८को उपधारा ३ अनुसार कार्की गतभदौ २२ गते मुख्यमन्त्री बनेका थिए। संविधान अनुसार मुख्यमन्त्री भएको ३० दिनभित्र अर्थात् यही २० गतेभित्र कार्कीले विश्वासको मत लिइसक्नुपर्छ।

नेपाली कांग्रेस र नेकपा माओवादी केन्द्रसहितको गठबन्धनबाट मुख्यमन्त्री नियुक्त भएका उद्भव थापाले विश्वासको मत लिँदा सभाध्यक्षको पनि मत खसेपछि सर्वोच्च अदालतले उनलाई पदमुक्त गर्दै कार्कीलाई मुख्यमन्त्रीमा नियुक्त गरेको थियो।

यता मुख्यमन्त्री कार्कीलाई विश्वासको मत पाउन सक्ने देखिएको छ। प्रदेशसभामा एमालेका ४० सांसद छन्। तर, उपसभामुख सिर्जना दनुवारले सभाको अध्यक्षता गर्दा मतदान गर्न मिल्दैन। दनुवारले मत नहालेपछि एमालेका ३९ मात्रै सांसद कार्कीको पक्षमा हुनेछन्। एमालेको गठबन्धनमा राष्ट्रिय प्रजातन्त्र पार्टी पनि छ। तर, राप्रपाले कार्कीले विश्वासको मत पाउने

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

कोशीमा मध्यावधि भए अहिलेभन्दा १५ सिट बढी जित्ने ओलीको दावी

विराटनगर, असोज १७। नेकपा एमालेका अध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले कोशी प्रदेशमा २० गतेसम्ममा एमाले नेतृत्वको सरकारले विश्वासको मत लिनुपर्ने बताउँदै आफ्नो पार्टीविरुद्ध घेराबन्दी र पड्यन्त्र भएपनि आतिन नपर्ने बताएका छन्।

कोशी प्रदेशमा मध्यावधि भए अहिलेको भन्दा १५ सिट बढी जित्ने दावी गरेका ओलीले मध्यावधि हुन्छ कि भनेर कोही आतिहालुपने अवस्था नरहेको बताए।

कोशी प्रदेशमा उनीहरूलाई पहिले सभामुख चाहियो। अहिले हाथभिरुद्ध पाएजति सबै प्रयोग गर्ने ?- उनले भने- 'संविधानले नदिएको अधिकार प्रयोग गरेर सभामुखलाई भोट हलार्छन्। राजीनामा दिन लगाउँछन्। प्रदेश प्रमुखलाई संविधान विपरीत जे भन्यो त्यही गर्नुपर्छ भने जस्तो बनाएर कारिन्दा बनाएका छन्।' मध्यावधि भइहाल्यो भने हाम्रो

खराब हुन्छ भन्ने नठान्न आग्रह गर्दै उनले मध्यावधि भयो भने ४० सिटको ठाउँमा ५५ सिट आउने ओलीको दावी छ।

बुधवार विराटनगरमा एमालेको कोशी प्रदेशको प्रथम अधिवेशनबाट निर्वाचित समितिको शपथग्रहण कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै ओलीले कोशी नामविरुद्धको आन्दोलनमा विदेशीको लगानी रहेको गम्भीर आरोप समेत लगाए।

प्रदेशको नाम कोशी राखेकोमा प्रदेशसभालाई धन्यवाद दिनुपर्ने भन्दै ओलीले विदेशीले खर्च पेलेको भन्दा २-४ जना कराएर वा चार जनाले दुंगा

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

सबै दलहरू मिल्नुपर्नेमा थापाको जोड

भापा, असोज १७। नेपाली कांग्रेस कोशी प्रदेश संसदीय दलका नेता उद्भव थापाले प्रदेशमा सरकार गठन र विघटन म्युजिकल चेयर खेल जस्तो भएको भन्दै अब यस्तो खेल नखेल्न सबै दललाई आग्रह गरेका छन्।

बुधवारबाट शुरु भएको प्रदेशसभाको चौथो अधिवेशनलाई सम्बोधन गर्दै पूर्वमुख्यमन्त्री थापाले गतवर्ष फागुन १५मा प्रदेशको नामकरणपछि दलहरू म्युजिकल चेयर खेलमा व्यस्त हुँदा सरकारले केही पनि काम गर्न नसकेको बताए।

'कोशी प्रदेशमा हामी म्युजिकल चेयर खेलमात्रै व्यस्त भयौं'- उनले भने- 'जम्माजम्मी हामीले प्रदेशको नाम राख्यौं, बाँकी समय म्युजिकल चेयर

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

जर्मनी र रोमानियासँग श्रम सम्झौता गर्न स्वीकृति

काठमाडौं, असोज १७। सरकारले युरोपेली मुलुक जर्मनी र रोमानियासँग द्विपक्षीय श्रम सम्झौता गर्न श्रम, रोजगार तथा सामाजिक सुरक्षा मन्त्रालयलाई स्वीकृति दिएको छ।

मङ्गलबार बसेको मन्त्रपरिषद बैठकले ती दुई मुलुकसँग श्रम सम्झौता गर्न स्वीकृति दिने र सोसम्बन्धी कार्यक्रममा सहभागी हुन श्रममन्त्री शरत्सिंह भण्डारी नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई तोकिएको सरकारका प्रवक्ता एवम् सञ्चार तथा सूचना प्रविधिमन्त्री रेखा शर्माले जानकारी दिइन्।

सरकारले नेपाल र स्वीटजरल्यान्ड तथा नेपाल र रुवाण्डाबीच द्विपक्षीय वार्ता तथा हवाई सेवा सम्झौता गर्न पनि स्वीकृति दिएको छ। बैठकले नेपाल र मलेसिया

सरकारका परराष्ट्र मन्त्रालयबीच द्विपक्षीय परामर्श संयन्त्र स्थापना गर्ने निर्णय समेत गरेको छ। मन्त्रपरिषदले सिटी अफ लन्डनको मेन्सन हाउसमा आयोजना हुने उच्चस्तरीय लगानी सम्मेलनमा सहभागी हुन अर्थमन्त्री डा. प्रकाशशरण महत नेतृत्वको प्रतिनिधिमण्डललाई स्वीकृति दिएको छ।

बैठकले राष्ट्रिय खेलकूद प्रतिभा सम्मान कार्यक्रमविधि, २०६८ खारेज तथा विशेष अदालत नियमावली, २०८० स्वीकृति गरेको छ। मन्त्रपरिषदले फौजदारी कसुर सजाय निर्धारण तथा कार्यान्वयन ऐन, २०७४ को दफा १को उपदफा २ अनुसार सो ऐनको प्रारम्भ हुन बाँकी दफामध्ये दफा १७को खण्ड च, दफा २९

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

उत्पादनमुखी खेती प्रणालीमा जोड

विर्तामोड, असोज १७। भापाको विर्तामोडमा आयोजित एक कार्यक्रमका वक्ताहरूले निर्वाहमुखी खेती प्रणालीलाई उत्पादनमुखी बनाएर किसानको जीवनस्तर उकास्ने योजना अधि सानं सरकारसँग माग गरेका छन्।

नेपाली कांग्रेसको भातृ संस्था नेपाल किसान महासंघ भापाको समिति विस्तार एवम् शुभकामना आदान-प्रदान कार्यक्रमलाई सम्बोधन गर्दै वक्ताहरूले देशको आर्थिक मेरुदण्ड कृषि पेशा नै भएको उल्लेख गर्दै आयात प्रतिस्थापन गर्न उत्पादन बढाउनुपर्नेमा जोड दिएका हुन्।

कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि एवम् नेपाली कांग्रेस भापाका सभापति देउकुमार थेग्लेले किसानलाई राज्यले छुट्टयाएको अनुदान

विचौलियाले प्रयोग गरिरहेको बताउँदै वास्तविक किसानसम्म पुऱ्याउन आन्दोलनको आवश्यकता रहेको औल्याए।

उपभोग कृषि उपजको उत्पादन बढाएर देशलाई आत्मनिर्भर बनाउन सकेमात्रै कृषिउपज वस्तुको आयात प्रतिस्थापन हुने बताउँदै सभापति थेग्लेले यसका लागि टोलदेखि नै सगाँउ हुन किसानलाई आग्रह

गरे। कार्यक्रममा नेपाल किसान महासंघका केन्द्रीय सदस्य कालु मेचेले लम्पी स्किन रोगका कारण किसानको करोडौं क्षति भएको बताउँदै क्षतिपूर्ति व्यवस्था गर्न सरकारसँग माग गरिएको जानकारी दिए।

कार्यक्रममा नेपाली कांग्रेस भापाका सचिव कृष्ण हुमागाँई, कोषाध्यक्ष

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

बाढीमा २३ भारतीय सैनिक बेपत्ता

भारत, असोज १७। उत्तरपूर्वी सिक्किम प्रान्तमा भीषण वर्षाका कारण टिस्टा नदीमा आएको शक्तिशाली बाढीमा परी २३ सैनिक बेपत्ता भएको भारतीय सेनाले जनाएको छ।

उत्तर सिक्किमको ल्होनाक तालमा अपत्याशित रूपमा भीषण वर्षा हुँदा टिस्टा नदीमा बाढी आयो, २३ सैनिक बेपत्ता भएको र केही सवारी साधन हुबेको खबर छ- सेनाले भनेको छ- खोजी कार्य जारी छ। उक्त दुर्गम क्षेत्र नेपालसँग भारतको सीमा नजिक पर्छ। साथै ल्होनाक ताल विश्वको तेस्रो सबैभन्दा अग्लो हिमाल कञ्चनजंघामा रहेको हिमनदीको फेदमा अवस्थित छ। चुडथाङ्ग बाँधभन्दा माथि पानी छोडिएका कारण सामान्य अवस्थामा पानीको सतह पहिला नै १५ फिटमाथि रहेको टिस्टामा बाढी आएको

(बाँकी अन्तिम पृष्ठमा)

संघीय निजामती सेवा विधेयकको विरोध स्थानीय तहका कर्मचारी आन्दोलित

उमानाथ भण्डारी

कमल, असोज १७। संघीय निजामती सेवा विधेयक संसदा पेश गर्न मन्त्रपरिषदले निर्णय गरेको एक महिना पुग्न लादासमेत संसद पुग्न पाएको छैन।

केही उपसचिव र सहसचिवबीचको स्वार्थको टकरावले विधेयक प्रधानमन्त्री कार्यालयमै थन्किएको विधेयक बल्ल संघीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय पुगेको छ। भदौ २९को मन्त्रपरिषद बैठकले 'संघीय निजामती सेवाको गठन, सञ्चालन र सेवाको शर्त सम्बन्धी विधेयक-२०८० संसदा पेश गर्ने निर्णय गरेको थियो।

विधेयक संसदा पुग्न नपाउँदै देश भरका स्थानीय तहका कर्मचारीले असहमति जनाएका छन्। संसदा पेश हुनलागेको विधेयक स्थानीय तहका कर्मचारीको हकहित विपरीत भएको भन्दै विभिन्न माग राखेर स्थानीय तहका कर्मचारीले हातमा कालोपट्टी बाँधेर काम

गरिरहेका छन्। स्थानीय तहमा कार्यरत संघीय कानून बमोजिम समायोजन भएका, लोकसेवा आयोगबाट सिफारिस भई नियुक्ति भएका, प्रदेश लोक सेवा आयोगबाट सिफारिस भएका र साविकका स्थानीय तहका कर्मचारीहरू सरह हुनुपर्ने लगायतका माग राखेर कर्मचारीले आन्दोलन गरेको कमल गाउँपालिकास्तरीय संघर्ष समितिका संयोजक अमृतकुमार साहले बताए। त्यसैगरी तीनै तहमा कार्यरत कर्मचारी पाँच/पाँच वर्षमा न्यूनतम योग्यता पुगेको अवस्थामा बढुवा हुनुपर्ने ऐनमा व्यवस्था गरिनुपर्ने, तीनै तहमा कार्यरत कर्मचारीलाई जुनसुकै तहको विज्ञापनमा उमेर हद लागू नहुने र सेवा अवधि जोडिनुपर्ने व्यवस्था गरिनुपर्ने माग रहेको छ। स्थानीय तहका कर्मचारीको हकमा योगदान आधारित निवृत्तिभरण कोषको लगायत माग रहेको समितिका कोषाध्यक्ष सृजना राईले बताए।

हार्दिक आभार

२०६४ असारबाट एक्सेल डेभलपमेन्ट बैंकको जागिरे जीवनमा प्रवेश गरी २०८० साल असोजबाट आफू सम्बद्ध संस्थाबाट स्वेच्छिक अवकाश लिएको व्यहोरा जानकारी गराउँदै अब उप्रान्त यस संस्थासँग भौतिक संलग्नता नरहेता पनि भावनात्मक रूपमा जोडिरहेकै महशुस गर्दै यस जागिरे अवधिमा आफू सम्बद्ध संस्थाबाट पाएको न्यानोपनप्रति आभार व्यक्त गर्दछु। यस अवधिमा मेरा सहकर्मी तथा प्रत्यक्ष-अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग र सद्भाव राख्नुहुने समस्त ग्राहकवर्गमा समेत आभार व्यक्त गर्दछु।

पंकज घिमिरे
जेचीनगर नगरपालिका-४, भापा

हार्दिक बधाई

यस धामका शुभचिन्तक एवम् सामाजिक व्यक्तित्व शेरबहादुर थापा कोटीहोम धार्मिक विकास संस्थाको हालै सम्पन्न निर्वाचनबाट संस्थाको अध्यक्ष पदमा निर्वाचित हुनुभएको हुँदा उहाँको कुशल एवम् सफल कार्यकालको कामना गर्दै हार्दिक बधाई ज्ञापन गर्दछौं।

नवीन गट्टानी: अध्यक्ष

एवम् अर्जुनधारा जलेश्वर धाम
त्यवस्थापन समिति परिवार, अर्जुनधारा-७, भापा

स्वस्तिमाको मनपर्ने निर्देशक निश्चल

२०७२ सालमा निर्देशक निश्चल वस्नेत र अभिनेत्री स्वस्तिमा खड्का विवाह बन्धनमा बाँधिएका थिए। विवाह अगाडि निश्चलको 'लुट' र 'एलकजंग भर्सेस टुल्के' गरी दुई फिल्म प्रदर्शनमा आइसकेको थियो। 'लुट'ले त उनलाई 'सेलिब्रिटी निर्देशक' कहाएको थियो। विवाह हुँदा स्वस्तिमाको भने 'होस्टेल रिटर्न्स' मात्रै प्रदर्शनमा आएको थियो। उनी अभिनेत्रीको रूपमा स्थापित हुने प्रयासमा थिइन्।

कतिपयले आफ्नो करियरका लागि उनले निश्चलसँग विवाह गरेको टिप्पणी समेत नगरेका होइन्। तर, उनले फिल्ममा काम गर्न र आफूलाई स्थापित गर्न कहिल्यै श्रीमानको नाम प्रयोग गरिनन्। आफ्नै मिहिनेत अहिले उनी लोभलाग्दो उचाईमा छिन्। उनलाई 'नम्बर वान अभिनेत्री' को रूपमा समेत चित्रित गरिन्छ। हरेक प्रकारको चरित्रमा उनले आफूलाई जीवन्त रूपमा ढाल्ने गरेकी छन्।

तर, विवाह गरेदेखि उनलाई निश्चलको फिल्ममा कहिले काम गर्ने भनेर अक्सर सोधिने गरिन्थ्यो। अब उनले यसको जवाफ दिनुपर्ने छैन। किनकि, निश्चलले निर्देशन गरेको नयाँ फिल्म 'दिमाग खराब'मा उनको मुख्य भूमिका छ, जुन आगामी कात्तिक २४ गतेबाट प्रदर्शनमा आउँदैछ। निश्चल र स्वस्तिमाले यसअघि फिल्म 'घामड शेर' र केही म्यूजिक भिडियोहरूमा एकसाथ काम गरेका थिए।

सोमबार फिल्मको गीत रिलिज कार्यक्रममा स्वस्तिमाले आफ्नो 'मनपर्ने निर्देशक' निश्चल रहेको रहस्य खोलेकी थिइन्। उनले भनेकी थिइन्, 'निश्चल मेरो 'मनपर्ने निर्देशक' हो। र, श्रीमानको निर्देशनमा काम गर्दा बेचैन अनुभव भयो।' उनले 'दिमाग खराब' आफ्नो लागि निकै विशेष रहेको समेत बताएकी छन्।

उत्पादनमुखी ...

जलकुमार गुरुङ, नेपाल किसान महासंघका कोशी प्रदेश सभापति राजेन्द्र भट्टराई, नेपाली कांग्रेस भापाका पूर्वसचिव प्रेम सम्बाहामर्फे लगायतले मन्तव्य राख्दै कूल किसानमध्ये ८० प्रतिशत किसानहरू आफैँ मजदुर भएको बताउँदै किसान र मजदुरको जीवनस्तर सुधार नभएसम्म समाजवाद नआउने धारणा राखेका थिए।

नेपाल किसान महासंघ भापाका सभापति रतन थिइलाबोको सभापतित्वमा सम्पन्न कार्यक्रममा स्वागत उपसभापति भूमक खड्का र सञ्चालन नेपाली कांग्रेस भापाका कार्यालय सचिव जयकुमार दाहालले गरेका थिए।

किसानहरूको भेलाले अध्यक्ष थिइलाबोको अध्यक्षतामा महासंघको भापा शाखा विस्तार गरेको छ। समितिको उपाध्यक्षमा शेखरनाथ अधिकारी र भूमक खड्का, सचिवमा यादव गिरी र केशव सुवेदी, सहसचिवमा नेत्र विमली र कृष्ण गौतम, कोषाध्यक्षमा कुवेरधन अधिकारी रहेका छन्।

समितिको सदस्यहरूमा प्रमोद राजवंशी, राजेन्द्र भट्टराई, महेश मेन्चाइवो, सोमनाथ घिमिरे, सीताराम बाँस्तोला, दीर्घबहादुर खड्का, सुरवीर राउत, कुन्डैयालाल गणेश, राजेन्द्रकुमार सापकाँटा, मनज्योति तामाङ, सुकुमार मेचे, पुरारी राजवंशी, धनकुमारी गुरुङ, फूलकुमारी चौधरी, देवी कार्की, मोहन वस्नेत, गीता धले, सुनिता सोरेन, कमल गनागाँई, यामबहादुर विष्ट, प्रदीप खड्का, कृष्णविक्रम बोगटी, सुन्दर धिमाल, बबिता धिमाल, होमराज लिम्बू, तारानिधि पौडेल, जितबहादुर खड्का, सिताराम बाँस्तोला, खगेन्द्र गड्डीला, कृष्ण दुलाल लगायत रहेका छन्। कार्यक्रमकावीच जिल्ला समितिमा मनोनित सबैलाई कार्यक्रमका प्रमुख अतिथि बनेले प्रमाण-पत्र प्रदान गरेका थिए।

जर्मनी ...

र ४० आगामी कात्तिक १ गतेदेखि प्रारम्भ हुने गरी तोकने र सोको सूचना नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित गर्ने निर्णय गरेको मन्त्री शर्माले जानकारी दिइन्। सरकारले शहीद दशरथचन्द्र स्वास्थ्य विज्ञान विश्वविद्यालयका सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक, निर्माणमुखी सामग्रीको व्यवस्थापन तथा नियमन सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको विधेयक सङ्घीय संसदा पेश गर्ने स्वीकृति दिनाका साथै सङ्घीय मामिला तथा सामान्य प्रशासन मन्त्रालय अन्तर्गतको कार्यक्रमका लागि अधिकृतस्तरका छ अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत गरेको छ।

जिल्ला समन्वय समितिको कार्यालयको सङ्गठन संरचना र दरबन्दी तैरिज संशोधन गर्ने, स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालय र अन्तर्गतमा अधिकृतस्तरको कूल एक सय ७२ अस्थायी दरबन्दी स्वीकृत गर्ने निर्णय बैठकले गरेको छ। यसैगरी न्याय सेवा आयोगको सिफारिस बमोजिम न्याय सेवा, सरकारी वकिल समूह, राजपत्राङ्कित प्रथम श्रेणीका सहन्यायाधीवृत्तका लोकराज पराजुलीलाई सोही सेवाको राजपत्राङ्कित विशेष श्रेणी (सचिव) पदमा बढुवा गरी बेपत्ता परिष्का व्यक्तिको छानविन आयोगमा पदस्थापन गर्ने निर्णय पनि गरेको मन्त्री शर्माले जानकारी दिइन्।

उनका अनुसार बैठकले अन्तर्राष्ट्रिय एकीकृत पर्वतीय विकास केन्द्र (इसिमोड)लाई नेपाल सरकारबाट सन् २०२१ देखि २०२३ सम्मको वार्षिक बजेट योगदानबापत कूल सात लाख ७५ हजार पाँच सय ३३ अमेरिकी डलर बराबरको रकम अर्थ मन्त्रालयमाफत भुक्तान गर्न स्वीकृति दिएको छ।

नेपाल महिला संघको समिति विस्तार

को अध्यक्षमा मनु विश्वकर्मा चयन भएकी छन्। समितिको उपाध्यक्षमा लक्ष्मी तिम्सिना र शोभा आचार्य, सचिव प्रभा पौडेल र पूर्णमा सिटौला, सहसचिवमा सीता च्याङ सुवेदी, सारिता ओली र जानु थापा तथा कोषाध्यक्षमा सावित्रा ओझारी बाइकोटी चयन भएको संयोजक एवम् नेपाल महिला संघ भापा सचिव उर्मिला ढकाल पोखरेलले जानकारी दिइन्। यसैगरी भापा क्षेत्र नं. ३को महिला संघ अध्यक्षमा उर्मिला गौतम चयन भएकी छन्। समितिको उपाध्यक्षमा मेनुका भट्टराई दाहाल र भीमा दाहाल, सचिवमा शिला तामाङ र सविना शर्मा लिम्बू र सहसचिवमा दुर्गा राई, नर्वा अधिकारी कोषाध्यक्षमा लक्ष्मी निरौला र धनकुमारी गुरुङ चयन भएकी छन्। यसैगरी भापा क्षेत्र नं. ४ महिला संघको तदर्थ समितिको अध्यक्षमा पुष्पा प्रसाई चयन भएकी छन्। समितिको उपाध्यक्षमा दुर्गा ओली र बेलवती राजवंशी, सचिवमा डा. प्रिमा रावल र सहसचिवमा यामकुमारी प्रधान र पवित्रा पाण्डे, कोषाध्यक्षमा निर्मला बस्नेत चयन भएकी छन्।

नेपाल महिला संघ भापाका अध्यक्ष टीका सिटौला मैनालीको अध्यक्षतामा केन्द्रीय सदस्यहरू उमा शिवाकोटी र राधा कार्कीको उपस्थितिमा सम्पन्न जिल्ला समितिको बैठकले गठित समितिलाई अनुमोदन गरेको हो। जस अन्तर्गत नेपाल महिला संघ भापा क्षेत्र नं. १को अध्यक्षमा रचना घिमिरे चयन भएकी छन्। समितिको उपाध्यक्षमा विष्णु राई, सचिव धनकला दाहाल थापा र कृष्णा खनाल, सहसचिवमा विनादेवी खनाल र कोषाध्यक्षमा सीता दुइलाना रहेकी छन्। यसैगरी नेपाल महिला संघ भापा क्षेत्र नं. २

पाँच दशमलव ४५ मिलियन अनुदान सहायता पनि स्वीकार गर्ने निर्णय गरेको उनको भनाइ थियो।

सामाजिकी बस्ने अन्दाजी ३३ वर्षीय भोज लामा रहेका जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँका प्रवक्ता तथा प्रहरी उपरीक्षक कुमोध हुइगोलले जानकारी दिए। उनका अनुसार काभ्रेको तेमाल गाउँपालिका-७ स्थायी घर भई हाल भक्तपुर राधेराधे बस्ने अन्दाजी २५ वर्षीय देवसिंह लामालाई काठमाडौँ महानगरपालिका-२६ गोडगन् नयाँवसपार्कस्थित 'द बर्गर हाउस' मा अपहरण तथा बन्धक बनाइराखेको भन्ने उजुरीका आधारमा निजहरूलाई पक्राउ गरिएको हो।

नयाँ वसपार्कस्थित 'द बर्गर हाउस' वाट प्रहरी निरीक्षक राजन ढकाल नेतृत्वको सात जनाको टोलीले देवसिंह लामालाई अपहरणमुक्त गरेको प्रवक्ता तथा प्रहरी उपरीक्षक हुइगोलले बताए। आरोपितहरूबिरुद्ध जिल्ला अदालतबाट पाँच दिनको म्याद लिएर थप अनुसन्धान भइरहेको जिल्ला प्रहरी परिसर काठमाडौँले जनाएको छ।

बिमालेख हरायो

भापाको बुधबारेबाट जयपुर जाने क्रममा यही मिति २०८०/०३/१५ गते मेरो निम्न व्यहोराको एलआईसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु। नाम:- सुमित्रादेवी तामाङ ठेगाना:- बुद्धशान्ति-४, भापा पोलेसी नं.- २०००२५१२ कम्पनी नाम:- एलआईसी इन्स्योरेन्स क. लि. सम्पर्क:- ९८१३८६७५५६

बिमालेख हरायो

भापाको बुधबारेबाट जयपुर जाने क्रममा यही मिति २०८०/०६/१० गते मेरो निम्न व्यहोराको एलआईसी इन्स्योरेन्स कम्पनी लिमिटेडको पोलेसी हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा तलको ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनुहुन अनुरोध गर्दछु। नाम:- प्रसा श्रेष्ठ ठेगाना:- बुद्धशान्ति-२, भापा पोलेसी नं.- २०००२९०९१ कम्पनी नाम:- एलआईसी इन्स्योरेन्स क. लि. सम्पर्क:- ९८१३८९६५५९

विषाक्त खानाले एक सयभन्दा बढी विद्यार्थी बिरामी

काठमाडौँ, असोज १७। भारतको मध्यप्रदेशस्थित एक सरकारी शारीरिक शिक्षा संस्थानका एक सयभन्दा बढी विद्यार्थीलाई विषाक्त खानाका कारण बिरामी भएर अस्पताल भर्ना गरिएको अधिकारीहरूले बताएका छन्। मध्यप्रदेशको राजधानी भोपालबाट करिव चार सय ३२ किलोमिटर टाढा ग्वालियरमा लक्ष्मीबाई राष्ट्रिय शारीरिक शिक्षा संस्थानमा उक्त घटना भएको हो। वाक्वाकी लाग्ने, पेट दुख्ने र बान्ता भएको गुनासो गरेपछि १८ देखि २५ वर्ष उमेर समूहका ती विद्यार्थीलाई मङ्गलवार तत्काल सरकारी अस्पतालमा भर्ना गरिएको थियो। अस्पतालका सुपरिटेन्डेन्टका अनुसार गम्भीर अवस्थामा रहेका एक विद्यार्थीलाई भेन्टिलेटरमा राखिएको छ भने अन्यको अवस्था स्थिर रहेको छ। प्रहरीले उक्त घटनाका बारेमा अनुसन्धान शुरू गरेको बताएको छ।

बाढीमा ...

सेनाले बताएको छ। भारतीय सेनाका प्रवक्ताले जारी गरेको एउटा भिडियोमा जङ्गली क्षेत्रमा पानीको तीव्र धारले सडकहरू बगाएको र विजुलीका तारहरू चुँडाएको देखाइएको छ। सामान्यतया भारतमा जुनदेखि शुरू भएर सेप्टेम्बरमा सकिने मनसुनको समयमा अचानक बाढी आउनु असामान्य हो। अक्टोबरसम्ममा मनसुनी वर्षा सामान्यतया सकिसकेको हुन्छ।

कर्मचारी आवश्यकता

भापाको भद्रपुरस्थित पिज्जा एण्ड बर्गर हाउसका लागि केही कर्मचारीहरू तु-आवश्यकता परेको हुँदा इच्छुकहरूले सम्पर्क गर्नुहोला। कुक- दुई जना (इन्डियन, चाइनिज परिकार र थकाली खाना बनाउने) बेटर- दुई जना पुरुष/ दुई जना महिला किचन हेल्पर- दुई जना डेलिभरी बोर्ड- दुई जना बरिस्ता- दुई जना (स्वामीलाई विशेष प्राथमिकता)

पिज्जा एण्ड बर्गर हाउस, भद्रपुर सम्पर्क : ९८४६०४३५३९, ९८०७९०२९५१ नोट : (इलेक्ट्रोनिक पसलका लागि एक जना कर्मचारी समेत चाहिएको छ)

मानिस हराएको सूचना

अन्दाजी बर्ष ३९को, उचाई ५'५ फुट भएको, हल्का कालो वर्णको, कालो ट्याक र रातो पूरा बाहुला भेटे लगाएको शंकर थापा नाम गरेको व्यक्ति यही मिति २०८० असोज ७ गतेका दिन बिर्तामोड नगरपालिका वडा नं. ५ रत्न सुपरमार्केटबाट हराएको हुँदा भेट्नु हुने महानुभावले नजिकको प्रहरी कार्यालय वा निम्न ठेगानामा सम्पर्क गरिदिनु भएमा विशेष पुरस्कार व्यवस्था गरिनेछ। सम्पर्क: ९८१७९७६२०५, ९८०६०३३९५३

१०औँ बर्षिक साधारणसभा सम्बन्धी सूचना

यस श्री आर्कवर्क बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लिमिटेडको मिति २०८० साल भदौ १६ गते शनिबारका दिन बसेको सञ्चालक समितिको बैठकको निर्णय अनुसार यस संस्थाका १०औँ बर्षिक साधारणसभा निम्न मिति, समय र स्थानमा गरिने निर्णय भएको हुँदा उक्त साधारणसभामा सम्पर्क शेर सदस्यहरूको गरिमाय उपस्थितिका लागि सावर अनुरोध गर्दछौं। मिति : २०८०/०६/२२ गते सोमबार समय : बिहान ११ बजे स्थान : होटल मुन टावर इनको दोस्रो तला शनिचरे रोड छलफलका बिषयहरू:-

श्री आर्कवर्क बचत तथा ऋण सहकारी संस्था लि., बिर्तामोड-५, कापा

कोशीमा ...

हानेर केही फरक नपर्ने जिकिर गरे। यसखालको आन्दोलनबाट नतिर्सन कार्यकर्तालाई आग्रह गर्दै उनले नदीको नामले सबैलाई एउटै सूत्रमा बाँधेकोले कोशी नाम दृढताका साथमा लिएर अगाडि बढ्नुपर्ने बताए। सबै ... खेलमा व्यस्त भएँ, अब त्यसो नगर्नौं।' प्रदेशसभामा सत्तापक्ष र प्रतिपक्षको कुर्सी बदल्ने काम मात्र भएको भन्दै उनले प्रदेशलाई निकास दिन दलहरू मिलेर अगाडि बढ्नुको विकल्प नरहेको बताए। कोशी प्रदेशमा प्रदेशसभा निर्वाचनपछि एमाले नेतृत्वमा सरकार बनेको थियो। एमाले सरकारबाट माओवादी केन्द्र र जनता समाजवादी पार्टी बाहिरिएपछि, मुख्यमन्त्री हिक्मतकुमार कार्की विश्वासको मत नपाएर पदमुक्त भएका थिए। कार्की सरकार ढलेपछि माओवादी, एकीकृत समाजवादी र जनता समाजवादी पार्टीको समर्थनमा कांग्रेसका उद्वेग थापा मुख्यमन्त्री भएका थिए। कांग्रेस नेता थापाले कार्कीले विश्वासको मत पाउने अवस्था नरहेको भन्दै पुनः अर्को सरकार गठन गर्नुपर्ने अवस्था आउने पनि बताए। उनले संविधानको धारा १६८को उपधारा ५ अनुसार सरकार गठन गर्दा दलहरूले मिलेर जानुपर्ने बताएका हुन्। सरकार बन्न सकेन भने मध्यवर्धि रोकेर रोक्न नसकिने भन्दै उनले अहिले मध्यवर्धमा जानु उपयुक्त नभएकोले दलहरू मिल्नुपर्नेमा जोड दिए।

मुख्यमन्त्री ...

आधार भएमा साथ दिने जनाएको छ। राष्ट्रपाले मत दिँदा पनि कार्कीको पक्षमा ४५ मत मात्रै हुन्छ। ९३ सदस्यीय प्रदेशसभामा विश्वासको मतका लागि ४७ सांसद चाहिन्छ। यदि विश्वासको मत पाउन नसकेमा कार्कीले पदबाट राजीनामा दिन सक्नेछन्। कार्कीले यसअघि विश्वासको मतका लागि एकीकृत समाजवादीसँग पनि संवाद गरेका थिए। तर, बुधवार मात्रै समाजवादीका अध्यक्ष माधव नेपालले अहिलेको गठबन्धनबाट दार्जाबायँ नहुने बताएका छन्। कार्कीले विश्वासको मत नपाए संविधानको धारा १६८ को उपधारा ५बाट सरकार बनाउनुपर्ने हुन्छ। जहाँ प्रदेशसभाको जुनकुनै सदस्यले बहुमत सांसदको हस्ताक्षर जुटाएर मुख्यमन्त्री हुन सक्छन्। प्रदेशसभा सदस्यहरूलाई दलीय वि्वप नलाग्ने हुँदा जुनसुकै दलले सरकार बनाउन सक्छ।

SURYA PAINTS advertisement with product images, contact details for Koshi Province dealers, and social media links.

पूर्वाञ्चल
सम्पादकीय

बाल न्याय, सुधार गृह
र सुरक्षा प्रणाली

आर्थिक वृद्धिमा
इमान्दार प्रयासको खाँचो

विश्व बैंकले मंगलबार सार्वजनिक गरेको अर्धवार्षिक प्रतिवेदन अनुसार चालू आर्थिक वर्षमा नेपालको अर्थतन्त्रमा आर्थिक वृद्धिदर सन्तोषजनक हुने उल्लेख छ । गत आर्थिक वर्षमा नेपालको आर्थिक वृद्धि एक दशमलब नौ प्रतिशत मात्रै रहेकोमा चालू आर्थिक वर्षमा आर्थिक वृद्धिदर छ प्रतिशत हुने उसको अध्ययनले देखाएको छ । देशको आर्थिक क्रियाकलाप लगातार सुस्त हुँदै जानु, गतिशील र चलायमान नहुनुलाई आर्थिक मन्दी भन्ने गरिन्छ । नेपाल पछिल्लो समय त्यही आर्थिक गतिविधि सुस्तताको नियति भोग्दैछ जसको परिणाम हो कि मूल्य वृद्धि निरन्तर भइरहेको छ । आर्थिक परिसूचक निरन्तर घट्दो क्रममा जानुमा वैश्विक महामारी कोरानालाई पहिलो कारण मानिन्छ भने त्यसयता पनि राज्यसत्ताका छेउछाउबाट भइरहेका भ्रष्टाचार सम्बन्धी प्रकरण र राजनीतिक अस्थिरताले आर्थिक मन्दीलाई बलियो बनाउन परोक्षरूपले सहयोग गरिरहेको छ । त्यसो त आर्थिक मन्दीबाट विश्व नै प्रभावित छ । त्यसैले नेपाल त्यसबाट अछुतो रहन सक्दैन । विश्व आर्थिक मन्दीले विप्रेषण, वैदेशिक लगानी र नेपालले प्राप्त गर्ने ऋण तथा अनुदान स्वतः घट्न जान्छ । त्यसको प्रत्यक्ष असर विदेशी सञ्चिति र सरकारद्वारा गरिने पुँजीगत खर्चमा पर्छ । यसले आर्थिक वृद्धि समेत प्रभावित हुन्छ । त्यसकारण पनि आर्थिक मन्दीको असरबाट जोगिन नेपाल सरकारले व्यापार सहजीकरणमा जोड दिनु पर्दछ । जसका कारण कालोबजारी नियन्त्रण भई मूल्यवृद्धिलाई रोक्न सकिन्छ । बैंकिङ क्षेत्रबाट प्रवाह हुने ऋण उत्पादन र रोजगारी वृद्धि गर्नेतर्फ लगाउनु पर्दछ । ग्रामीण अर्थतन्त्रको मूलाधारका रूपमा रहेका सहकारी एवम् लघुवित्त वित्तीय संस्थाहरूलाई नियमन र नियन्त्रण गर्नुपर्छ । आर्थिक मन्दीलाई नियन्त्रण गर्ने सबैभन्दा ठूलो आधार देशको राजनीतिक प्रणाली हो । प्रणाली दलहरू र खासगरी सरकारको इमान्दारिता, इच्छाशक्ति र दृढतामा निर्भर हुन्छ । तर, दुर्भाग्य हो हामीकहाँ सत्तामा बस्नेहरूमा जिम्मेवारी र इमान्दारीताको खडेरी परेको छ । सरकारमा रहनेहरूबाटै ठूल्ला आर्थिक अनियमितता, पदीय दुरुपयोग र अख्तियार विपरीतका गतिविधि भएका घटना बारम्बार दोहोरिने गरेको छ । यस्तो अवस्थामा पनि पर्यटन क्षेत्रको पुनरुत्थान, खुकुलो बन्दै गएको मौद्रिक नीतिका कारण आर्थिक वृद्धिदर सन्तोषजनक रहने विश्व बैंकको प्रक्षेपण छ । यसलाई अझ सकारात्मक बनाउन बढ्दो भ्रष्टाचार र अनियमिततालाई नियन्त्रण गर्न मुख्य गरी सरकार नै सचेत, सजग र जिम्मेवार हुनुपर्छ । अनि मात्र उत्पादनशील क्षेत्रको प्रवर्द्धन गरी आत्मनिर्भर अर्थतन्त्र निर्माण गर्न सकिन्छ ।

दिनेशराज मैनाली

विधिशास्त्रको मान्यता अनुसार कानूनको अज्ञानता क्षम्य हुँदैन । कानून सबैले जान्ने र पालना गरेकै हुनुपर्ने तथा यसको अवज्ञा गरिएको खण्डमा दण्ड र सजाय हुने परिकल्पना गरिएको छ । त्यस्तै पीडितलाई न्याय कार्यको अभियोग लागेका तथा विभिन्न अदालतबाट फैसला भई सुधारात्मक अवाधि भुक्तान गरिरहेका बालकहरूमा भक्तपुरको टिमी, पर्साको वीरगञ्ज बित्तिस्थित बाल सुधारगृह र बाँकेको डुडुवास्थित जयन्दु बाल सुधारगृहभित्र एक समूहलाई अर्को समूहबिच साझा हतियार हल्ला गर्दा ज्वाने समेत भएको अवस्था, आफू बन्ने, अध्ययन गर्ने कक्षा तालिम र सुरक्षाकर्मी उपर आक्रमण गर्नुका साथै सुरक्षा घेरा तोडी भागी कानूनको पुनः उल्लङ्घन गरी समाजमा त्रासको अवस्था सिर्जना गराउने कार्यको निदानमा केन्द्रित छ ।

बाल न्याय प्रणाली बालबालिकाको सर्वोत्तम हित कायम गर्नका लागि सञ्चयी संसद्दले बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ र सो अनुरूप नेपाल सरकारले बालबालिका सम्बन्धी नियमावली २०७८ जारी गरी कार्यान्वयनमा ल्याएको छ । जसमा बालबालिका भन्नाले १८ वर्ष उमेर पूरा नगरेको व्यक्तिलाई सम्झनु पर्दछ । पहिले यसले १९ वर्ष उमेर पूरा नगरेको व्यक्तिलाई जनाउने गर्दथ्यो । यसको साथै मुलुकी अपराध संहिता २०७४ को कर्णौ सम्बन्धी महलमा कुनै नाबालिकासँगको सहमतिमा गरिएको करणीलाई समेत जबरजस्ती करणी गरिएको मानिने हुनाले हालैका दिनमा उक्त शीर्षकको कसुर सम्बन्धी जाहेरी दखिनासमेत पहिलेको तुलनामा प्रहरी कार्यालयमा बढी नै पर्ने गरेको छ । अनुसन्धान र अभियोगपत्रबाट उक्त शीर्षकको कसुरजन्य कार्यमा संलग्नताको अभियोग लागि बाल अदालतबाट अन्तिम फैसला हुन बाँकी रहेका तथा बाल अदालतबाट आदेश भई सुधारात्मक अवाधि भुक्तान गरिरहेका बालकको संख्या समेत बाल सुधारगृहमा अत्यधिक रहेको छ ।

भनिने गरिन्छ, आजका बालबालिका भोलिका हाम्रा कर्णधार हुन् । अतः उनीहरूको सर्वतोमुखी हितखातिर राज्य सदैव अग्रसर हुनु पर्दछ । यस अर्थमा राज्य बालबालिकाको अभिभावक हुने परिकल्पना गरिएको छ । बालबालिकाको मुद्दाहरू असाध्यै संवेदनशील हुने हुनाले बाल न्याय प्रणालीमा संलग्न हुने प्रहरी अनुसन्धान अधिकृत, सरकारी वकिल, सम्बन्धित कानून व्यवसायी, न्यायमूर्ति लगायत सम्पूर्णले समेत अभिभावकीय भूमिका अनुसूचित जिम्मेवारी निर्वाह गरिरहेको पाइन्छ । अदालतमा समेत बन्द इजलासमा मात्र सुन्नुवाइ गरिने व्यवस्था छ । जसमा सम्बन्धित बालबालिका, निजको परिवारका सदस्य वा संरक्षक, पीडित, सरकारी वकिल, सम्बन्धित कानून व्यवसायी र

बाल अदालतले अनुमति दिएका व्यक्तिको मात्र प्रवेश गर्न सक्ने छन् ।
पुर्ण सम्बन्धी व्यवस्था बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा २४ मा पुर्ण सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरिएको छ । जस अनुसार बाल अदालतले कसुरजन्य कार्यको अभियोग लागेको बालबालिकालाई देहायको अवस्थामा पुर्णक्षमा लागि बाल सुधारगृहमा पठाउन आदेश दिन सक्नेछ । बालबालिकाको जिउज्यान जोखिममा पर्ने, निजद्वारा अरुलाई हानी-नोकसानी पुऱ्याउन सक्ने, निज भागी जाने वा अन्य कुनै कारणले अन्यत्र राख्न उपयुक्त नहुने पर्याप्त आधार भएमा, तीन वर्ष वा सोभन्दा बढी कैद सजाय गर्नुपर्ने कसुरजन्य कार्यको अभियोग लागेका बालबालिका तत्काल प्राप्त प्रमाणबाट कसुरदार देखिने भएमा वा कसुरदार हो भन्ने विश्वास गर्ने मनासिब आधार भएमा पनि सुधार गृहमा पठाउन आदेश दिन सकिने व्यवस्था रहेको छ ।
बाल सुधारगृह सम्बन्धी व्यवस्था बालबालिका सम्बन्धी ऐन २०७५ को दफा ४३ मा बाल सुधारगृह सम्बन्धी व्यवस्था गरिएको छ । जसमा नेपाल सरकारले कानूनको विवादमा परेका बालबालिकाको सुधार र पुनस्थापना नभएसम्म बालबालिका राख्ने प्रयोजनका लागि बाल सुधार गृहको स्थापना गर्न वा गर्न लगाउने छ । यसरी बाल सुधारगृहमा राखिएका बालबालिकाको सो गृहमा रहनुपर्ने अवाधि

दुई सय १८ जना पुरुष राखिएको, भक्तपुरको क्षमता एक सय १० जना रहेकोमा एक सय ८८ जना पुरुष र ४१ जना महिला गरी जम्मा दुई सय २९ जना राखिएको, मकवानपुरको क्षमता ३५ जना रहेकोमा ८९ पुरुष राखिएको, पर्साको क्षमता ६० रहेकोमा एक सय २४ जना पुरुष राखिएको, कास्कीको क्षमता ५० रहेकोमा ९० जना पुरुष राखिएको, रुपन्देहीको क्षमता ५० रहेकोमा ८१ जना पुरुष राखिएका छन् ।
त्यसैगरी बाँकेको क्षमता एक सय ९० जना रहेकोमा दुई सय ५१ पुरुष राखिएको (हालै मात्र भएको भडपपरश्चात् १८१ जना पुरुषलाई बाल सुधार गृहमा राखेर बाँकी ७० जनालाई अस्थायी रूपमा अन्यत्र राखिएको) र डोटीको क्षमता ३२ रहेकोमा ४८ जना पुरुष राखिएका छन् । बाल सुधार गृहको क्षमताभन्दा अधिक संख्यामा रहेका बालबालिका तथा वयस्कसमेतको कारणले गर्दा सुधारगृहको वातावरण अशान्त बनाउन प्रत्यक्ष वा परोक्ष रूपमा थप भूमिका खेलेको पाइन्छ ।
सुरक्षा प्रणाली अनुसन्धान र अभियोगपत्रबाट कसुरजन्य कार्यमा संलग्नताको अभियोग लागेर बाल अदालतबाट अन्तिम फैसला हुन बाँकी रही पुर्णक्षमा लागि बाल सुधारगृहमा रहेका तथा बाल अदालत वा इजलासबाट आदेश भई सुधारात्मक अवाधि भुक्तान गरिरहेका व्यक्तिको उमेर १८ वर्ष पुगेमा पनि बाल सुधार गृहमा छुट्टै राखिनुपर्ने कानुनी प्रावधान रहे पनि बाल सुधार गृहमा १८ वर्ष उमेर पुगी

'बाल सुधार गृह' मा गरिएको सुरक्षा व्यवस्थालाई नजिकबाट नियाल्ने अवसर प्राप्त भएको थियो । बाल सुधारगृहको भौतिक अवस्था, सुरक्षा प्रणाली, बालबालिकाको अध्ययन, ज्ञान, सिप, परामर्श दाताहरूबाट निजहरूको मानसिक अवस्थामा परिवर्तन ल्याई समाजमा पुनस्थापन गर्नेलागायत कार्यहरूलाई समन्वयात्मक तरले गरिएको पाइयो ।
बाल सुधार गृहमा सुधारको समयावधि भुक्तान गरिसकेपश्चात् हाफ वे हाउस (घरमा जान आधा बाँकी समय)मा बसी बाँकी अवाधि कटाउने र यस अवाधिमा निश्चित समय बाहिर काम गर्न जाने गरेको समेत पाइयो । यसले बालबालिकाको सर्वतोमुखी हित खातिर समग्र प्रणाली नै क्रियाशील भई कार्य गर्दा त्यसको सकारात्मक परिणाम प्राप्त भएको अनुभवलाई समेत यहाँ स्मरण गर्नु सान्दर्भिक हुन जाने देखिन्छ । बाल सुधार गृहलाई सार्थक नै सुधार गृह नै बनाई जनमानसमा यसको विश्वसनीयता अभिवृद्धि गर्नु आजको आवश्यकता त हो नै साथ साथै अहिलेको अवस्थामा बाल सुधार गृहमा शान्ति सुव्यवस्था कायम गराई बालबालिकालाई समाजमा पुनस्थापना गर्नु पनि त्यत्तिकै अपरिहार्य समेत रहेको छ । अतः सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायले यस पुनित कार्यमा असल नियतका साथ आ-आफ्नो भूमिका निर्वाह गरी सुधारका कार्य अविनाश शुरु गर्नुपर्ने टड्कारो आवश्यकता देखिन्छ ।

सूत्राव हाल विद्यमान ऐन र नियमावलीमा तत्कालै संशोधन गरी कारगर हाता (मुख्य प्रवेशद्वार, निगरानी पोष्ट लगायतमा)भित्र गैरघातक हतियारसहित पोसाकमा तथा बाहिरी पेरिमिटमा हतियारसहित प्रहरी परिचालन गरिनु पर्छ । त्यसको साथै १८ वर्ष उमेर पूरा गरेका व्यक्तिलाई कारागारमा स्थानान्तरण गर्ने प्रावधान थप गरिनुपर्छ । यसो गर्न सके बालबालिका र वयस्क छुट्टि जना तथा सुरक्षा प्रबन्ध गर्ने कार्यमा सहजता हुन्छ । काठिपय अवस्थामा बालबालिकालाई गरेका कसुरजन्य कार्यले अभिभावकले समाजमा आफ्नो प्रतिष्ठा गुमेको महशुस गरी भेटघाट गर्न नआउने तथा निजहरूलाई परित्र्याग गरेको लगायत सूचना जानकारी हुन आउंदा विक्षिप्त हुन जाने र थप कसुरजन्य कार्य गर्न अग्रसर हुने समेत यदाकदा नसुनिने होइन् ।
अतः सर्वप्रथम अभिभावकले यसमा संयतता अपनाउनु अपरिहार्य हुन आउंछ । बाटो विराएका आफ्ना सन्ततिसंगको भेटघाटलाई निरन्तरता दिनुपर्छ । एकल्याउनु हुँदैन । त्यसैगरी बाल सुधार गृह सञ्चालकद्वारा बालबालिकालाई सकेसम्म आफ्नै सन्तान सरह उनीहरूको सर्वतोमुखी हितखातिर कार्य गर्नका लागि अनुगमन तथा सुपरिवेक्षण गर्ने निकायबाट आबधिक निरीक्षण अनुगमन गरी सञ्चालक तथा कार्यरत शिक्षक, शिक्षिका र अन्य कर्मचारीलाई समयानुसार तालिम प्रदान गराई बालबालिकाप्रति उतरदायी बनाउनु पर्दछ । बाल सुधारगृहको सेवा सुविधालाई यथोचित ध्यान दिनुनुपर्दछ ।
निष्कर्ष भनिन्छ, कुनै लक्ष्य प्राप्तिका लागि सँगसँगै आउनुलाई सुत्वात् (कमिङ टुगेदर इज विमिनिङ) भनिन्छ भने सँगसँगै बसी छलफल गर्नु (सिडिङ टुगेदर इज प्रोग्रेस) प्रगतितर्फ लम्कु हो र छलफलबाट प्राप्त हुन आएको निष्कर्ष अनुरूप सँगसँगै कार्य गर्नु सफलतातर्फ उन्मुख हुनु (र्विकिङ टुगेदर इज सक्सेस) हो । अतः सम्पूर्ण सरोकारवाला निकायहरूद्वारा असल नियतका साथ कानूनत आआफ्नो भूमिका निर्वाह गरिएको खण्डमा बाल सुधार गृहमा बालबालिकालाई हालैका दिनमा गरिएका थप कसुरजन्य क्रियाकलापलाई आमामी दिनमा दोहोरिन नदिन र कथमकदाचित दोहोरिन गएमा समेत समयमै नियन्त्रण गर्न सकिनेमा दुईमत नहोला ।

बाँकी हुँदाको अवस्था मै निजको उमेर १८ वर्ष पुगेमा निजको बानी व्यहोरामा आएको सुधार, निजले आर्जन गरिरहेको सिप तथा शिक्षाको निरन्तरता लगायतलाई ध्यानमा राखी बाँकी अवाधिसम्मा लागि बाल सुधार गृहमा अन्य बालबालिकासँग अलग हुने गरी राख्नु पर्ने प्रावधान रहेको छ ।
बाल सुधार गृहको वर्तमान अवस्था हाल नेपाल मुक्तकभर विराटनगर, भक्तपुर, मकवानपुर, पर्सा, कास्की, रुपन्देही, बाँके र डोटीमा गरी आठ वटा जिल्लामा बाल सुधार गृह रहेका छन् । एकातर्फ बाल सुधार गृहको भौतिक अवस्थाको मानक तोकिए बमोजिम हुन सकेको छैन भने अर्कोतर्फ बाल सुधारगृहको क्षमताको तुलनामा कसुरजन्य कार्यको अभियोग लागेका र पुर्णक्षमा लागि बाल सुधार गृहमा रहेका तथा विभिन्न अदालतबाट फैसला भई सुधारात्मक अवाधि भुक्तान गरिरहेका बालबालिकाको संख्या अत्यधिक रहेको छ । बाल सुधार गृह विराटनगरको क्षमता ५० जना रहेकोमा

वयस्क भएका व्यक्तिलाई छुट्टै राख्ने स्थानको अभाव, भएको स्थानको पनि बिच भागमा फेसिङ नगराउनु, प्रहरीहरू सादा पोसाकमा हतियारहित अवस्थामा भित्रै पेरिमिटमा मात्र परिचालित हुनुपर्ने, बालबालिका बसेको स्थानमा जानु नहुने, विशेष परिस्थितिमा जानुपर्ने भएमा समेत सोको अभिलेख राखिनुपर्ने लगायतको कानुनी प्रावधानले गर्दा 'डिटेन्सको सिद्धान्त' बरिखलाप हुन गई सुरक्षा चुनौतीलाई बढाएको छ ।
साथै बाल सुधारगृह वरपरका क्षेत्रमा बसोबास गरिरहेका स्थानीय बासिन्दामा समेत कहिले के हुने हो भन्ने अन्योलको वातावरण सिर्जना हुने गरेको पाइन्छ । सुरक्षा शब्दले कुनै पनि व्यक्तिको आन्तरिक भावना र अनुभवलाई जनाउने हुँदा बाल सुधार गृह अशान्त हुनु, भडप हुनु, बालबालिका भानु जस्ता कार्यले समग्र बाल न्याय तथा सुरक्षा प्रणालीलाई बिस्तारै क्षयीकरण गरिरहेको आभाष हुन आउंछ । लेखक स्वयमलाई २०७६ मा जापानको टोकियोमा भएको एक सेमिनारको क्रममा

कालोपत्रेको निसाना मेटिँदै नेपालटार-मंगलबारे सडकखण्ड

भगीरथ भण्डारी

इलाम, असोज १७। इलामको नेपालटार-मङ्गलबारे कालोपत्रे सडकको निसाना मेटिने अवस्था भएको छ । सडक कालोपत्रे भएपश्चात् मर्मत लामो समयसम्म मर्मत नहुँदा धेरै ठाउँको कालोपत्रे कच्चीमा परिणत भएको छ । कालोपत्रे गर्ने समयमा नै गुणस्तरहीन काम भएको भन्दै आलोचित बनेको १२ किलोमिटर कालोपत्रे उक्किएर सडक रोपाई गर्न लायक बनेको छ । कालोपत्रे गरेर छोडेपछि मर्मत नपाएको उक्त सडकखण्डमा एक वर्षअघिको बेमौसमी वर्षसँगै आएको पहिरोबाट धेरै ठाउँमा क्षति भएको थियो ।
इलामको पश्चिमी क्षेत्रको व्यापारिक केन्द्र रहेको मङ्गलबारे पुग्ने यो सडकमा यात्रा गर्न निकै कठिन बन्ने गरेको छ । सडक डिभिजन कार्यालयबाटै ठेक्का लागेर कालोपत्रे भएको उक्त सडक कालोपत्रे पश्चात् कसले हेर्ने भन्ने कसले नहुँदा भएको कालोपत्रे पन उक्किएर कच्चीमा परिणत भएको छ । इलाम नगरपालिका र देउमाई नगरपालिका क्षेत्रमा रहेको यो सडक धेरैजसो ठाउँमा कालोपत्रे नै उक्किएको छ भने कति त कालोपत्रे भएको ठाउँमा पनि खाल्डोखाल्डो रहेको छ । उक्त सडक

मर्मतका लागि बजेट नहुँदा कालोपत्रे पनि उक्किएर गइसके देखिएको छ ।
२०७२ सालमा सूर्य कन्स्ट्रक्सन कम्पनीद्वारा ११ करोड रूपैयाँमा गरिएको कालोपत्रे तीन महिनामै उक्किएपछि स्थानीयले सडकमा रोपाई समेत गरेका थिए । २०१५ सालबाटै मोटर गुड्न थालेको उक्त सडक वल्लवल्ल कालोपत्रे भए पनि अहिले कच्ची अवस्थामा पुग्ने भए पनि स्थानीय चिन्तित छन् । दशकौं प्रतिक्षापछि वल्लवल्ल भएको कालोपत्रे उक्किएका पनि मर्मत नहुनुले अब यो सडकको निसाना नै हराउने हो कि भन्नेमा त्यस क्षेत्रका बासिन्दा चिन्तित छन् ।
देउमाई नगरपालिकाका अर्जुन खनाल सुन्नेले यदि सुन्दैन भने भन्नेको लाग्छ र भन्दै जिल्लाको ठूलो र दोस्रो व्यापारी केन्द्र जाने सडकको अवस्थाकै कारण देउमाई बासीको अवस्था उक्सिन नसकेको बताउंछन् । 'मुख्य सडककै अवस्था यस्तो भएपछि ग्रामीण सडकको अवस्था भन्न कस्तो होला भन्दै नेपालटारबाट मङ्गलबारे मोटरसाइकलमा पुग्न निकै दुःख भोन्नुपर्ने हुन्छ-खनालले भने- 'यस सडकमा यात्रा गर्दा धेरै जना दुर्घटनामा परिसके भने कतिले त खुट्टा समेत भाँचेका छन् ।' फाकफोकथुम गाउँपालिकाका पञ्च योङ्हाङ सरकाको

आँखा नपुग्दा नेपालटार मङ्गलबारे सडक आवतजावत धेरै कठिन हुने गरेको भन्दै स्थानीय सरकारको पनि आँखा पुगनुपर्ने बताउंछन् ।
सडक डिभिजन कार्यालय इलामका इञ्जिनियर हरिराम रिमालले उक्त सडकको कालोपत्रे मर्मतका लागि १२ करोड माग गरिएकोमा एक करोड ५० लाख रूपैयाँ मात्रै बजेट भएको भन्दै बजेट अभावले नै सबै सडक कालोपत्रे नहुने बताए ।

उक्त सडक मर्मतका लागि ९७ लाखमा के एम कन्स्ट्रक्सनले ठेक्का पारेको भन्दै मौसम उधिरेपछि काम शुरु हुने बताए । धेरै ठाउँमा विग्रेको र मर्मत गर्नुपर्ने ठाउँ धेरै भए पनि पर्याप्त बजेट नहुँदा आएको बजेटबाट मुख्य मुख्य ठाउँमा टालटुलको काम गर्ने उनको भनाइ छ । यस सडक भएको क्षेत्र धेरैजसो समय चिसो हुने र जमिन मुनीबाट पानी निस्कने भएकाले कालोपत्रे छिटो विभिन्न अवस्था आउने भन्दै धेरै ठाउँमा त जमिन मुनिबाट

पानी निस्कने पानीलाई कटाएर ढलान गर्ने हो भने अलि टिकने सम्भावना रहेको रिमाल बताउंछन् । कालोपत्रे भइसकेको यो सडक कसको स्वामित्वमा रहने भन्ने नभएको कारण निर्माण भएर पनि मर्मत नहुँदा यस्तो अवस्था आएको भन्दै अहिले पनि ठेक्काको काम हुनजेल मात्रै सडकले हेर्ने र यसको स्वामित्व कसको हो भन्ने अन्योल भएको बताउंछन् ।
नेपालटार मङ्गलबारे सडक कालोपत्रे भएसँगै फाकफोकथुम गाउँपालिका हुँदै रवीसम्म जोड्नका लागि सडक निर्माण भइरहेको छ । मङ्गलबारेदेखि एकतप्पा, आमचोक, रवी सडकको मङ्गलबारेदेखि देउमाई खोलासम्म कालोपत्रे भइसकेको छ । तर, नेपालटार मङ्गलबारे सडक कालोपत्रे उक्किएर कच्चीमा परिणत हुन थालेपछि इलामको पश्चिमी क्षेत्रमा कालोपत्रे पुग्ने नपुग्ने अन्योल बनेको छ ।
नेपालटारदेखि मङ्गलबारे जाने सडक विग्रिएको कारण त्यस क्षेत्रमा जान इलामको चुरे घाँटीदेखि शान्ति डाँडाहुँदै गाग्ने भञ्ज्याङ कच्चीबाटो प्रयोग गरी मङ्गलबारे निस्कने गरेका छन् । सबै कच्ची नै कच्ची बाटो भए पनि नेपालटार मङ्गलबारेको कालोपत्रे भत्केको जस्तो अफठोरो नरहेको भन्दै धेरैजसो मोटरसाइकल त्यही बाटो हुँदै जाने गरेको पञ्च योङ्हाङ बताउंछन् ।

